

kommisjonen ogsaa har foreslaet. Paa samme Tid, som vi have ment dette, have vi dog anset det for et fuldt berettiget Krav at give de kommunale Bestyrelser en rundelig Indslydelse paa Bevillingernes Tilbeling og en afgørende Indslydelse paa det Omfang, i hvilket disse Bevillinger tildeles; men vi have ment, at Administrationen vil være i Stand til at se mest frit og uafhængigt paa Spørgsmaalet om, hvem Bevillingerne skulle tildeles. Vi mene, at de kommunale Myndigheder i Virkeligheden ville være vellynte med, at de have en betydelig Indslydelse og en Medbestemmelsesret i saa Henseende uden dog at have den afgørende Myndighed i denne Sag. Der vil jo finde en Begrænsning Sted saavel af de beværtningsdrivendes som af de handlendes Antal, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, og der vil da sandsynligvis melde sig et betydeligt større Antal Andragere om at saa disse Bevillinger, end der vil være Udgang til at tildele dem. Og under disse Omstændigheder vil det i Virkeligheden i vore Døne fremtræde som en Vættelse for de kommunale Myndigheder, naar de i denne Henseende kunne henvise til, at den endelige Afgørelse er hos Administrationen. Der ligger ikke deri nogen Insinuation over for Kommunalbestyrelserne. Og til den sidste ærede Taler vil jeg sige, at hvis der saa en saadan Insinuation deri, saa ligger der i endnu højere Grad en Insinuation i det ærede Medlems Udtalelse om, at det ikke gif an at lægge Afgørelsen af, til hvem de allerfordelagtigste Stillinger i hele Landet skulde overdrages, hen til Administrationen, til Ministeriet, fordi denne Administration vilde overdrage disse Stillinger til Partimænd eller til forlorne Sønner, som vendte hjem fra Amerika! Det forekommer mig, at naar man sammenligner denne Udtalelse med de meget bestedne og reserverede Udtalelser, som ere fremkomne fra Mindretallets Side med Hensyn til Kommunalbestyrelsens Bevillingsevne, saa er det langt mere tvungent at finde en Insinuation i vore Udtalelser, end det er naturligt at finde en saadan i det ærede Medlems Udtalelser. — Det andet Punkt, hvor paa Mindretallet har maattet stille sig fra Flertallet, er Spørgsmaalet angaaende Forbrugsforeningernes Stilling som Forhandlere af Brændevin, Vin og Skattepligtigt Øl. Disse økonomiske Associationer have nu, saa længe jeg har siddet i Rigsdagen, bestandig betegnet Hindringer for Lovgivningsarbejds Fremme. Naar vi have Forhandlinger om Næringsloven eller om den personlige Kommuneskattelov eller om Næringsafgift eller om Selskabers Skattepligt, saa møde vi dem, og de lægge meget væsentlige Hindringer i Vejen

for disse Lovarbejds Fremme. Og naar vi nu for Alvor komme til den store Skatte-reform med en Stats-Indtægts- og Formueskat, saa ville vi, som af mig forudlagt foreleden Dag, møde den samme Vanfælgelighed paa ny. Vi møde den nu atter her ved dette Lovforslag om Beværtning og Handel med Brændevin m. v. Jeg kan ikke andet end paa ny henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa Vanfælgeligheden af at saa disse Forhold med Hensyn til de kooperative Selskaber ordnede saaledes, at vi kunne blive fri for at bekæmpe os med dem ved enhver anden Lejlighed, hvor der er Tale om økonomisk Lovgivning. Det er den Vej, man er gaaet i andre Lande; hvad enten man ser hen til Tyskland, Frankrig eller England, saa har man der særlig Lovgivning for de kooperative Selskaber, altsaa Forbrugsforeninger og Andelskøjskaber, og jeg tror, at et Land som vort, hvor disse Foreninger spille en saa stor Rolle — ganske vist tror jeg, ikke, at Forbrugsforeningerne spille en lige saa stor Rolle uden for denne Sal som i denne Sal; men Andelsforetagender spille ganske vist en meget betydelig Rolle her i Landet — kan der være endnu mere Anledning til at tage denne Sag op til Behandling og Afgørelse end i forskellige andre Lande, hvor man allerede har gjort det og er kommen til et tilfredsstillende Resultat. Smidler tid troede jeg, at vi ved denne Lejlighed alligevel ikke skulde have faaet noget Stridspunkt paa de kooperative Selskabers Omraade, efter som Udvalgets Flertal, os inklusive, jo har været enigt i, at vi skulle begrænse saavel Beværtningernes som Brændevinshandlernes Antal, og at der skulde fastsættes et Maximum for Udøvelsen af disse Næringer i hver enkelt Kommune. Jeg mente da, at der kun var to Maader, man kunde komme ud af Vanfælgeligheden paa, saa at man naturlig maatte vælge en af dem i Udvalgets Flertal. Den ene Vej var den at acceptere Regeringens Standpunkt om, at det ikke skulde tillades Forbrugsforeninger at forhandle Brændevin og skattepligtigt Øl; den anden var den at indbefatte Forbrugsforeninger i Antallet af de handlende, som det overhovedet bliver tilladt at forhandle Brændevin og skattepligtigt Øl. Den har man dog heller ikke villet gaa, og dette skal jeg ikke nægte har været mig noget overraskende. Thi naar Udvalget er enigt om, at Brændevinshandlernes og Beværtningernes Antal bør begrænses ved et Maximum, saa er det dog ganske ejendommeligt, at man ud over det begrænsede Antal, som man altsaa lægger Vægt paa skal fastsættes